

ΠΑΝΟΡΑΜΑ: ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

06.01.2018

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Δημήτρης Καλαντζής: «Ο καθένας μας, περιχαρακωμένος στο μικρόκοσμό του, παρακολουθεί διαδικτυακά τις τρέχουσες εξελίξεις, προστατευμένος».

Ο ηθοποιός Δημήτρης Καλαντζής μιλάει στο Athens24.gr μεταξύ άλλων για την τέχνη του και τη συμμετοχή του στην εξαιρετική παράσταση «Η Αυλή των θαυμάτων» ένα νεοελληνικό θεατρικό έργο του Ιάκωβου Καμπανέλλη που πρωτοπαρουσιάστηκε στις 18 Ιανουαρίου 1957 από το Θέατρο Τέχνης σε σκηνοθεσία του ίδιου του συγγραφέα. Θεωρείται ένα από τα έργα που σημάδεψαν την πορεία του Ελληνικού Θεάτρου. Σήμερα, 50 χρόνια μετά τη συγγραφή του, διατηρεί ακόμα μέρος της πρώτης του φρεσκάδας κι ανεβαίνει συχνά σε θεατρικές σκηνές επαγγελματικών και μη θιάσων. Το έργο είναι σκληρό. Δε χαρίζεται στον συναισθηματισμό, στην επιπολαιότητα, στην θυματοποίηση και στην χωρίς όρια ονειροπόληση του Έλληνα.

Δε φοβάται να καταδείξει την αθλιότητα, την παρακμή, την μοναξιά, τον σκληρό αγώνα για επιβίωση αλλά και ταυτόχρονα την καταστροφική μανία ενός κράτους-τιμωρού που βρίσκεται σε ελεύθερη πτώση και αφήνει τους ανθρώπους του στο έλεος του κέρδους.

Τους εγκαταλείπει ξένους και ανυπεράσπιστους στην ίδια τους την πατρίδα, μια πατρίδα που κινδυνεύει να μείνει χωρίς μνήμη. Μία χώρα που δόθηκε για αντιπαροχή.

Αυτή είναι Η αυλή των θαυμάτων του Ιάκωβου Καμπανέλλη. Αυτή είναι η Ελλάδα του σήμερα.

Όσοι θα επιθυμούσαν να δουν μια παράσταση του έργου με μια γλυκιά νοσταλγική ματιά για μια ειδυλλιακή αυλή του παρελθόντος μάλλον θα θυμώσουν.

Όσοι όμως αφεθούν στην αλήθεια του σήμερα θα ανακαλύψουν έναν συγγραφέα σημαντικό, διαχρονικό, μάστορα της θεατρικής τέχνης και σκληρό ανατόμο της κοινωνικής πραγματικότητας.

Athens24.gr: Πόσο κοινά είναι τα προβλήματα της ζωής πριν από 60 χρόνια (οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά πάθη της εποχής, τραύμα του 1922, αθρόα μετανάστευση, φτώχεια, πολιτική ανασφάλεια) με την Ελλάδα του σήμερα;

Δημήτρης Καλαντζής:

Η χώρα μας διέγραψε μία πορεία που, ενώ ο κόσμος νόμιζε πως ήταν ευθεία και μας οδηγούσε προς τα εμπρός, κάποιοι φρόντισαν να είναι κύκλος κι έτσι φτάσαμε στο ίδιο σημείο. Οικονομική ανασφάλεια και κρίση αξιών. Ζούμε μια σκληρή καθημερινότητα, πάντα με το φόβο του τι θα συμβεί αύριο και αν θα μπορέσουμε ν' ανταπεξέλθουμε στις υποχρεώσεις μας. Αυτό οδηγεί στη φυγή, στην αναζήτηση καλύτερων συνθηκών ζωής, στη μετανάστευση. Η μόνη διαφορά με το Ελλάδα του '50, είναι ότι σήμερα δεν φαίνεται πουθενά η ελπίδα. Και ότι οι απαιτήσεις μας, όλα αυτά τα χρόνια, γίνανε κατά πολύ μεγαλύτερες και φαίνεται σχεδόν αδύνατον να εκπληρωθούν.

Athens24.gr: Η ανθρωπιά, η αλληλεγγύη, η χαρά, η λύπη, η απώλεια και η συντροφικότητα που προβάλλονται επί σκηνής σήμερα δεν αγγίζει εν τω βάθει κανέναν μας. Πού οφείλετε αυτό κατ' εσάς;

Δημήτρης Καλαντζής:

Δε συμφωνώ ότι δεν αγγίζουν κανέναν γιατί έχω δη τα πρόσωπα των ανθρώπων που έρχονται και μας μιλάνε μετά την παράσταση. Έχω δει τα μάτια τους από κοντά. Ο καλλιτέχνης οφείλει ν' αφουγκράζεται την εποχή του. Καταλαβαίνω απ' τις αντιδράσεις αυτών που έρχονται να μας χαιρετίσουν στα καμαρίνια ότι είναι ανάγκη τους να γευτούν συναισθήματα που σαν να μας έχει κλέψει σήμερα η αλματώδης εξέλιξη του τεχνολογικού πολιτισμού. Δεν ξέρω αν και κατά πόσο η ζωή μας έχει γίνει πιο εύκολη, αυτό που σίγουρα ξέρω όμως είναι ότι έγινε πιο μοναχική. Ο καθένας μας, περιχαρακωμένος στο μικρόκοσμο του, παρακολουθεί διαδικτυακά τις τρέχουσες εξελίξεις, προστατευμένος. Όμως, έχει χαριστεί στον άνθρωπο από τη φύση, μία επιπλέον διάσταση, η μνήμη του παρελθόντος. Κι έτσι μπορεί να θυμηθεί τις εποχές που οι συναναστροφές με τους ανθρώπους ήταν πολύ πιο έντονη και ξεχειλίζει από αυτά τα συναισθήματα, της ανθρωπιάς, της συντροφικότητας, της αλληλεγγύης αλλά και της απώλειας. Και οι θεατές, ερχόμενοι στο θέατρο, τα αναγνωρίζουν αυτά τα συναισθήματα και ταυτίζονται με τα συμβάντα της σκηνής. Γι' αυτό το θέατρο είναι σήμερα πιο αναγκαίο από ποτέ.

Athens24.gr: Η Αυλή των θαυμάτων βασίζεται στην έλλειψη σταθερότητας και σιγουριάς, που χαρακτηρίζει τη ζωή του Έλληνα, ακόμη και σήμερα. Όλα στην Ελλάδα ανεβοκατεβαίνουν πολύ εύκολα, κυλούν, φεύγουν κι η συνηθισμένη λαχτάρα του Ρωμιού είναι να στεριώσει κάπου, να σιγουρέψει κάτι», σημειώνει ο Ιάκωβος Καμπανέλλης, στην πρώτη ιστορική παρουσίαση του έργου το 1957, από το Θέατρο Τέχνης. Γιατί κύλισαν τα χρόνια και βρισκόμαστε ακριβώς στην ίδια μοίρα;

Δημήτρης Καλαντζής:

Γιατί αυτοί είμαστε σαν λαός. Το κύριο χαρακτηριστικό του Έλληνα είναι η έλλειψη παιδείας. Αυτό μας οδηγεί στο εύκολο, στο εύπεπτο και στο ανούσιο. Όποιος έχει κοπιήσει στη ζωή του για να μάθει κάτι, ξέρει ότι το ν' αποκτήσεις το οτιδήποτε, απαιτεί μεγάλη προσπάθεια. Όταν μαθαίνεις από μικρός ν' ακολουθείς τον εύκολο δρόμο, είναι σίγουρο ότι δε θα καταφέρεις ποτέ ν' ανιχνεύσεις πλήρως τις δυνάμεις σου, τις δυνατότητές σου. Θα βολεύεσαι πάντα με τα λίγα δεν θα έχεις καμία επιθυμία να βελτιώνεσαι, που είναι - νομίζω

- και ο σκοπός του ανθρώπου. Για μένα είναι το απόσταγμα της μέχρι τώρα ζωής μου και στόχος της υπόλοιπης: να προσπαθώ να γίνομαι, κάθε μέρα, λίγο καλύτερος απ' αυτό που ήμουν χθες.

Athens24.gr: Κατά την παράσταση τονίζεται το εξής; «Οι λαϊκές τάξεις είναι κατά βάση αγνές... πολύ πιο αγνές όταν τις κοιτάζει κανείς από κοντά απ' ό,τι όλες οι άλλες τάξεις». Πράγματι είναι έτσι και σήμερα;

Δημήτρης Καλαντζής:

Η λαϊκή τάξη εκφράζει πάντα με περισσότερη γνησιότητα τα χαρακτηριστικά της ζωής. Κι αυτό γιατί όσο πιο σύνθετο είναι το πολιτικό-οικονομικό-κοινωνικό πλαίσιο που κινείσαι, τόσο πιο περίπλοκοι και περιοριστικοί είναι οι κανόνες που το ορίζουν. Η λαϊκότητα δεν γνωρίζει περιορισμούς, οι άνθρωποι μπορούν να εκφράζουν τα συναισθήματά τους απελευθερωμένοι από στερεότυπα και κώδικες συμπεριφοράς. Δεν ξέρω αν είναι πιο αγνοί οι άνθρωποι, σίγουρα όμως είναι πιο αυθεντικοί.

Athens24.gr: Το κοινό εκπαιδεύεται μέσα από μια καλή θεατρική παράσταση ή μια κινηματογραφική ταινία;

Δημήτρης Καλαντζής:

Η εκπαίδευση είναι μια γενικότερη έννοια που περικλείει μέσα της και την καλλιέργεια, εκτός από την συσσώρευση γνώσεων. Η καλλιέργεια, πιστεύω, ότι διευρύνει τους πνευματικούς ορίζοντες του ανθρώπου και τον βοηθάει ν' αποκτήσει κριτική σκέψη. Προσωπικά θεωρώ ότι καλλιεργούμαστε μόνον όταν εκθέτουμε τους εαυτούς μας σε μορφές τέχνης. Το θέατρο και ο κινηματογράφος, είναι μορφές τέχνης. Άρα, ναι, μας εκπαιδεύουν, γιατί βοηθούν στην καλλιέργεια του μυαλού και της ψυχής μας.

Athens24.gr: Ο ηθοποιός δίνει την ψυχή του. Οπότε τότε και τις αδυναμίες του ή τα λάθη του παίρνουν μικρότερη αξία γιατί ο άλλος βλέπει την προσπάθεια και δεν μένει στο λάθος. Γιατί πολλές φορές οι κριτικοί είναι τόσο σκληροί;

Δημήτρης Καλαντζής:

Η κριτική που είναι καλοπροαίρετη και βγαλμένη μέσα από βαθιά μελέτη και γνώση του αντικειμένου είναι πάντα καλοδεχούμενη. Και στόχο της οφείλει να έχει την βελτίωση του καλλιτέχνη. Μου έχει τύχει να καταλάβω και να διορθώσω λάθη μου μετά από κριτική. Όμως δεν νομίζω ότι αρκεί μόνο η προσπάθεια. Κρινόμαστε εκ του αποτελέσματος κάθε μέρα, σε κάθε παράσταση. Έχουμε χρέος να προετοιμαζόμαστε όσο καλύτερα μπορούμε γι' αυτό. Ξέρω πότε έχω κάνει σωστά τη δουλειά μου στις πρόβες και, μετά την πρεμιέρα, η καθημερινότητά μου στρέφεται γύρω από την προετοιμασία για τη βραδινή μου παράσταση. Δεν επιτρέπω στον εαυτό μου να μην αποδίδει με όλες του τις δυνάμεις κάθε βράδυ, σε κάθε παράσταση και δουλεύω συνέχεια - και μετά την έναρξη των παραστάσεων - για να εξαλείψω οποιοδήποτε λάθος ή αδυναμία δεν πρόλαβα να διορθώσω στις πρόβες. Όταν δουλεύεις τόσο πολύ, ξέρεις ποιός είσαι και που βαδίζεις. Δεν μπορεί να σε επηρεάσει μία κακή κριτική, ούτε να σε αποπροσανατολίσει μία καλή. Δεν ξέρω αν και γιατί κάποιοι κριτικοί είναι σκληροί. Θα έχουν τους λόγους τους. Δεν με έχει θυμώσει ποτέ μία κριτική. Εξάλλου, δεν παύει να είναι η γνώμη ενός μόνο ανθρώπου. Αυτοί που με έχουν

θυμώσει, κατά καιρούς, είναι συνάδελφοι που δεν κάνουν σωστά τη δουλειά τους. Με θυμώνουν πολύ οι αρπαχτές και αυτοί που κοροϊδεύουν πάνω στη σκηνή. Με θυμώνουν οι ηθοποιοί που δεν προσπαθούν σε κάθε παράσταση με όλες τους τις δυνάμεις.

Athens24.gr: Όλες οι αποφάσεις στην Ε.Ε. λαμβάνονται σε τεχνοκρατικούς θύλακες και μεταδημοκρατικές δομές. Έτσι χάθηκε η ανθρωπιά. Βλέπετε φως στο τούνελ;

Δημήτρης Καλαντζής:

Η παγκοσμιοποίηση που ξεκίνησε στα μέσα της δεκαετίας του '90, ήταν η αρχή του τέλους για τον κόσμο, με τη μορφή που τον είχαμε γνωρίσει ως τότε. Οι οικονομικές δυνάμεις, για να εκμεταλλευτούν στο έπακρο τα τελευταία αποθέματα πλούτου του πλανήτη, έπρεπε να ισοπεδώσουν τις διαφορετικές κουλτούρες, να χαθεί το τοπικό χρώμα της κάθε περιοχής, να ισοπεδωθούν τα ήθη, τα έθιμα και οι παραδόσεις. Οι ηθικές αξίες δεν έχουν θέση σε έναν κόσμο που κυβερνάται απ' το χρήμα. Το τελευταίο επεισόδιο του σήριαλ της τραγικής κατάληξης του ανθρώπινου είδους, είναι αυτό που σήμερα παρακολουθούμε απ' τους καναπέδες μας, οι περισσότεροι σε πλήρη απάθεια: η ολοκληρωτική καταστροφή του πλανήτη, της φύσης. Το μόνο φως που βλέπω, είναι στους ανθρώπους που εναντιώνονται σε όλους αυτούς τους τεχνοκράτες και προσπαθούν να αποτρέψουν την ολοσχερή καταστροφή. Η ανάπτυξη οικολογικής συνείδησης και το να διατηρήσουμε τα παιδιά σε επαφή με τη φύση - όσο αυτή υπάρχει ακόμα - είναι η μόνη ελπίδα μας για το μέλλον...

Athens24.gr: Τί σηματοδοτεί για την Ευρώπη η στάση της στο προσφυγικό; Η παραχώρηση ιθαγένειας σημαίνει αυτόματα ενσωμάτωση; Ποιές λύσεις προτείνετε με το χέρι στην καρδιά για την αλλαγή αυτής της κατάστασης;

Δημήτρης Καλαντζής:

Δεν έχω να προτείνω λύσεις πολιτικές για το προσφυγικό. Δεν έχω τις γνώσεις για να το κάνω. Έχω όμως κάποιες αξίες μέσα μου, που μου τις εμφύσησαν οι άνθρωποι που με μεγάλωσαν. Πιστεύω στην ελευθερία. Η λέξη ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ είναι πολύ μεγάλη μέσα στο κεφάλι μου και στην ψυχή μου. Ελπίζω, κάποτε, όλοι οι άνθρωποι να μπορέσουν να ζήσουν ελεύθεροι, αποδεσμευμένοι από φόβους, προκαταλήψεις και "καπελωμένες" απόψεις. Πιστεύω στην αγάπη...πολύ. Είναι το μόνο που μένει όταν όλα τελειώσουν, όταν το ταξίδι της ζωής πάψει. Αλλά και το μόνο που έχει ένα νόημα κατά τη διάρκεια του. Και στην καλλιέργεια της ψυχής και του μυαλού πιστεύω. Μόνο μέσα από αυτό μπορούμε να ελπίζουμε σ' ένα καλύτερο αύριο...Αυτά, νομίζω...αυτά έχω να προτείνω. Αυτά και το να κάνουμε όλοι μας, ο καθένας από 'μας, όσο καλύτερα μπορούμε αυτό με το οποίο καταπιανόμαστε στη ζωή. Όσο καλύτερα μπορούμε... Πρέπει πρώτα να κατακτήσουμε όλα αυτά και μετά να παλέψουμε για οτιδήποτε άλλο.

Athens24.gr: Ποιά είναι τα επόμενα επαγγελματικά σχέδιά σας;

Δημήτρης Καλαντζής:

Είναι μία ευτυχής συγκυρία αυτή η πρώτη μου συνεργασία με το Κρατικό θέατρο Βορείου Ελλάδος. Εναρμονίστηκε πλήρως με την επιθυμία μου να εισχωρώ κάθε φορά, σε κάθε δουλειά, όσο και πιο βαθιά - με όχημα την Υποκριτική - στην ανεξιχνίαστη περιοχή της ψυχής μου. Τα σχέδια μου, πάντα -θα σχετίζονται με αυτή μου την επιθυμία. Να ιχνηλατήσω τα σκοτεινά σημεία του εσώτερου μου κόσμου, του προσωπικού μου σύμπαντος. Για να συμβεί αυτό, πρέπει να υπάρχει τριβή με το αντικείμενο σου, να

βρίσκεσαι δηλαδή μέσα στη δουλειά και να στοχεύεις σε ρόλους σύνθετους, πολυεπίπεδους, που να σε προκαλούν κάθε ώρα και στιγμή, να μην σε αφήνουν σε ησυχία, να σε οδηγούν στα έσχατα όρια της προσωπικότητας και της νόησης σου.

Athens24.gr: Μια ευχή που θα θέλατε να δώσετε στους αναγνώστες μας;

Δημήτρης Καλαντζής:

Με όλες σας τις δυνάμεις, με όποιο προσωπικό κόστος, κυνηγήστε τα όνειρα σας...Και αναζητήστε την αγάπη...Μην σταματήσετε ποτέ να προσπαθείτε...μέχρι το τέλος...

Έπη Τρίμη
για Athens24.gr

Περισσότερα θέματα

[Last News](#)

[Next News](#)